

SVOBODNA SLOVENIJA

LETO (AÑO) LXI (55) • ŠTEV. (Nº) 16

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES • 2 de mayo - 2. maja 2002

PO TEJ POTI NAPREJ!

V desetih letih, kar se je Slovenija osamosvojila, je s tem prevzela tudi vrsto formalnih dolžnosti, kot pripadajo državi, ki ima svojo ustavo, vlado in druge državne ustanove. Prej, ko je bila Slovenija del Jugoslavije, ni bilo niti misliti, da bi se lahko zavzela za svoje sonarodnjake, ki živijo izven njenih meja. Jugoslavija se ni brigala zanje, v kolikor niso bili njeni državljani. In mi begunci smo bili „apátridas“, brez domovine, ni nas hotela. Če se je Slovenija zanimala kaj zanje, je bilo to bolj v negativni smeri, vsaj do nas. Namesto da bi nam Izseljenska matica pomagala, kakor drugim nepolitičnim emigrantom, je bila le most do UDBE in ji poročala o nas.

Pa še to: Izseljenska matica je bila bolj privatna organizacija, neuradna, čeprav je imela vso pomoč vlade, kadar je šlo za politične interese vladajočega režima.

Za nas se je iz domovne zanimala le Cerkev, kolikor se je smela in mogla. Drugače pa smo bili prepuščeni sami sebi, kar pa ni bilo tako narobe. Uživali smo vso svobodo, čeprav nam je manjkala zaščita države. Spomnimo se, da ko smo hoteli organizirati dvojezično gimnazijo, kako je prišel rezek odklon z veleposlaništva. Namesto da bi država pritrnila, je stavila več na svoje ideje in ni dopustila naši emigraciji razvoja in ga s tem zavrla.

Sedaj so se stvari spremenile. V Sloveniji kot prej deluje nekaj organizacij, ki so splošnega, nedržavnega značaja. Ostala je Matica, ki pa ni več monopolna organizacija. Imamo Slovenijo v svetu, ki je izšla iz naše skupnosti, Svetovni slovenski kongres, rediviva Rafaelova družba itd. A ne samo to: država je vzela v roke tudi uradno skrb za Slovence po svetu, predussem njene državljane brez ideoloških razlik, pa deloma tudi poskuša kaj narediti za Slovence nedržavljane. V ustavo je zapisala, da je dolžna podpirati izseljence. V začetku je bil to bolj deklarativen zapis, a je na podlagi njega organizirala država volitve po svetu, ki so sicer v začetku malo šepale, a se izvedba boljša.

Ustanovila je Urad za Slovence po svetu na zunanjem ministrstvu, ki nam je v pomoč, tudi finančno, še bolj pa organizatorno in kot povezava z različnimi ministri in nami. Tudi osebna poznanstva veliko štejejo. Obiski uradnih funkcionarjev, posameznikov, usakoletne skupine srednješolcev, društev in gledališč ali podobno so pomembna vez v obojno korist. V slovenskem parlamentu deluje komisija, ki je zadolžena za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu.

Poleg tega je lani parlament izglasoval resolucijo o Slovencih po svetu, ki našteva kar nekaj dolžnosti, ki naj bi jih imela država do njih. Kot je dejala Komisija DZ, bo skušala še v tem mandatu spraviti skozi parlament zakon o Slovencih po svetu, ki bo jasno in ukazujoče uzakonil nekaj pravic, ne samo deklaracij.

In naj še omenim medsebojno sodelovanje Slovenije in Argentine. Ravno sedaj smo priče podpisa dogovora med obema državama o pokojninah, ki nam izseljencem veliko koristi, še več pa tistim, ki se od tukaj naseljujejo v Sloveniji. Če bodo dosegli še lektorat za slovenski jezik na univerzi, bo tudi po kulturni strani velik napredek.

Veseli smo, da država Slovenija stopa — sicer počasi, a vztrajno — po tej poti. Tu ni političnih ali idejnih ovir, čeprav se včasih pokažejo, sodelovanje je profesionalno. Tako da gre skrb Slovenije do nas po poti, ki jo mora prehoditi vsaka demokratična država.

TD

PODPIS SOCIALNEGA DOGOVORA med Slovenijo in Argentino o pokojninah

V Argentino je pred dvema tednoma prispela posebna delegacija slovenske vlade, ki je dokončno sklenila dogovor o socialnem zavarovanju, o katerem sta se vladi dogovarjali že dalj časa. Ta sporazum je velike važnosti za slovenske naseljence, ker lahko pomaga pri pridobitvi pokojnin.

Komisijo je vodila državna sekretarka na ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve, Nataša Belopavlovič, pomagali pa sta ji Jasna Testen, pravna svetovalka v istem uradu, ter Darinka Hribar od zavoda za socialno zavarovanje.

V petek, 25. aprila, so na na tiskovni konferenci, skupaj z veleposlanikom Bojanom Grobovškom, opisale svoj uspeh. Sestanka, ki se je vršil na veleposlaništvu, so se udeležili predstavniki slovenskih krovnih društev (od nas predsednik ZS Tone Mizerit), in predstavniki slovenskih časopisov in radijski oddaji.

Državna sekretarka je z veseljem poudarila, da je sporazum že parafiran. Kaj to pomeni? Da je sporazum dokončno sklenjen in vsebinsko dokončen, da ga je treba še jezikovno dopolniti in pregledati soglasje obeh prevodov. Potem ga vladi podpišeta

in ga potrdita oba parlamenta. To se lahko zgodi kmalu.

V bistvu je to dogovor o pridobitvi pokojnin, in sicer, da se pokojninski dobi v Sloveniji in Argentini seštevata.

Vsaka država sicer dodeljuje pokojnine po svojih zakonih, s tem dodatkom, da se prištevajo potrebni dobi zavarovanja tudi leta v drugi državi.

Sicer je doba za pridobitev normalne pokojnine v vsaki državi različna (za moške je na primer v Sloveniji 40 let in za ženske 38), lahko pa nekdo, ki je bil v Sloveniji zavarovan pokojninsko le 5 let, te prišteje argentinski dobi npr. 25 let dela, kar mu da polno dobo za dobivanje pokojnine v Argentini. Če pa se preseli v Slovenijo, mu bo ona pristela še delovno dobo v Argentini.

Poudarila je, da jim je uspelo skleniti le sporazum o pokojninskem zavarovanju, ne pa tudi o zdravniškem, ker ga v Argentini ni mogoče skleniti z državo, ampak bi bil potreben z vsako provinco posebej.

Ta sporazum je žal prišel prepozno, da bi ga lahko uporabili starejši rojaki, ki so bili zavarovani še v Sloveniji, ker so danes itak že

upokojeni. A morda je kje kak primer. Večje važnosti pa je za rojake, ki se preselijo od tu v Slovenijo, ker jim tam prištejejo tukajšnja leta zavarovanja.

Sporazum pa je zaradi sedanjega valutnega položaja v Argentini pustil še odprto vprašanje, v kakšni valuti se bodo izplačevale pokojnine druge države. O tem bo sklenjen drug sporazum, najboljši, kakor se ga bo dalo dogovoriti glede argentinske zakonodaje.

In kakšna so pota za slovenske rojake, ki bi se radi poslužili tega sporazuma? Najprej je treba počakati, da je sporazum potrjen v parlamentu, potem pa je treba podvzeti potrebne korake v svojem zavarovalnem zavodu (ANSES), ki bo to predložil dalje v rešitev Sloveniji, ali pa v Sloveniji pri zavarovalniškem podjetju.

Veleposlanik Grobovšek je omenil še nekaj pogajanj z argentinsko vlado, npr. o lektoratu slovenskega jezika na univerzi in o veterinarskem pregledu mesa za izvoz v Slovenijo.

Ta doseženi dogovor je velikega pomena za naše rojake v Argentini in tudi dolaz, kaj lahko lastna država naredi za svoje državljane v tujini.

Kraji in krajevne table

Nemški dnevnik Frankfurter Allgemeine Zeitung objavlja 26. aprila daljše poročilo o problemu dvojezičnih tablah na Koroškem. Časopis pravi:

„Konflikt zaradi prizadevanj slovenske manjšine na avstrijskem Koroškem, da bi si v štirih okrožjih na jugu Koroške zagotovila pravno določeno uporabo svojega maternega jezika kot uradnega jezika, obstaja že od konca prve svetovne vojne. Tega manjšini namreč niso nikoli zagotovili v polnem obsegu, kot jim je bilo obljubljeno po plebiscitu leta 1920. Iz tega izvirajoči specifični konflikt glede dvojezičnih krajevnih napisov traja že tri desetletja.

Sedaj je Dunaj znova sprožil poskus, da bi odpravil ta koroški absurd. V četrtek se je tako glede aktualnega spora o dvojezičnih tablah oblikovala konferenca konsenza, ki jo je sklical kancler Schuessel.

FAZ opisuje, da je dos-

lej veljala na 7. členu Avstrijske državne pogodbe iz leta 1955 temelječa uredba, po kateri naj bi bile dvojezične krajevne table postavljene v naseljih, kjer je delež slovenskega prebivalstva večji od 25 odstotka.

Leta 1972 se je kancler Kreisky (SPOe) opekel, ko je v poskusu, da bi uresničil zaščito manjšine, zapisano v državni pogodbi, dal postaviti dvojezične krajevne napise v dvojezičnih krajih na južnem Koroškem. Razjarjeni „nemški Korošci“ so jih nato čez noč odstranili. Tedaj bi morali dvojezične krajevne napise postaviti v osmih okrožjih, v katerih je 91 krajev.

Zaradi „juriša na krajevne table“ pa se je to dejansko zgodilo le v šestih okrožjih, sestavljenih iz 73 krajev. Medtem ko bi morali zaščitni zakon iz leta 1976 uporabljati v 13 dvojezičnih okrožjih južne Koroške in bi lahko njegovo pravno vsebino celo razširili, ne da bi prišlo

do resnih sporov, je postavitve dvojezičnih krajevnih napisov vedno vodila v spor.

S tem je namreč povezan med nemškimi Korošci razširjen „prastrah“ pred svojčas jugoslovanskimi, danes pa slovenskimi ozeveljskimi zahtevami.

Tako je tudi od 13. decembra lani, ko je avstrijsko ustavno sodišče razveljavilo omenjeno 25-odstotno določilo in zakonodajalcu naročilo, naj novo uredba uveljavi do konca 2002. Ustavno sodišče je ocenilo, da je 10-odstotni prag tisti, ki je primeren, ne pa nujen, in razsodilo, da je treba za oceno deleža slovenskega prebivalstva na dvojezičnem območju Koroške uporabiti primerjalne podatke popisov prebivalstva zadnjih desetletij.

Proti 10-odstotnemu pragu so skočili koroški svobodnjaki, tradicionalni zavezniki „nemških Korošcev“, in predvsem deželni glavar Haider s prepoznavnim namenom, da bi znova razplamteli juriš sedemdesetih let. Vendar pa sta to koroški zaveznici in

glavni stranki socialisti in konservativci odločno zavrnil. Haider je razsodbo zavrnil, osebno napadel predsednika ustavnega sodišča Adamoviča in napovedal, da se bo proti razsodbi politično bojeval z vsemi sredstvi, možnost novih dvojezičnih tabel pa izključil.

Haider se zaveda, da dogodki izpred tridesetih let niso ne zaželeni ne primerni njegovemu imidžu prvega manjšini resnično prijaznega koroškega deželnega glavarja.

Zdaj se zavzema, da bi v vprašljivih primerih odločitev prepustil občini.

Za Avstrijo, ki uspešno nastopa kot „zaščitna sila“ Južnih Tirolcev, bi bilo sramotno, če bi za svoje koroške Slovence uporabljala drugačna merila od tistih, ki so bila od Italije izsiljena v južnem delu Tirolske s pomočjo Dunaja. In končno: Noben odgovoren avstrijski politik se ne želi glede narodnih manjšin spustiti na raven slovaških ali romunskih šovinistov“, še piše FAZ.

DRNOVŠEK NE BO KANDIDIRAL

Predsednik slovenske vlade dr. Janez Drnovšek je pred dnevi izjavil, da ne bo kandidiral za predsednika republike na prihodnjih volitvah konec leta. Ni jasno, zakaj se je tako odločil, ali ker je bolan, ali ker je uvidel, da se mu ne splača.

Tako je sedaj ostala kot edina resna kandidatinja predstavnica pomladnih strank Barbara Brezigar, poleg nekaj obrobnihih kandidatov. Seveda pa bo morala Slovenska liberalna stranka, katere predsednik ostaja Drnovšek, sedaj poiskati novega kandidata, ki bi lahko potegnili za seboj večje število volilcev. Takega trenutno ni na vidiku. In tu je še neznanka, Združena lista, bivša Komunistična partija. Kaj bo storila ona? Bodo imeli skupnega kandidata z liberali?

GLEJ...

POROČILA
Z OBČNEGA ZBORA ZS 2
MEDKRAJEVNI TURNIR
V ODBOJKI 3

IGRA STRIČEK VANJA 3
MED KNJIGAMI IN REVIJAMI 4
SKRIBIMO ZA ZDRAVJE 4

POROČILA Z OBČNEGA ZBORA ZEDINJENE SLOVENIJE

TAJNICA

prof. Neda Vesel Dolenc

V teku leta 2001 so bile tri prijave novih članov; umrlo pa je 10 članic in članov, in sicer: rev. Jože Škerbec, Iva Pregelj Vivod, Mici Pavli, Amalija Vilfan, Janez Jakoš, Miha Benedičič, Janez Kocjančič, Marija Mali, Frančiška Grbec in Frančiška Gabrenja. Posmrtnina je bila plačana svojcem šestih pokojnih, štirih pa ne, ker so bili umrli za več kot šest mesecev v zaostanku s plačilom članarine.

Po knjigovodstvu imamo vpisanih 170 članov, med njimi 173 družinskih; torej skupaj 343 članic in članov, mnogi z dolgoletnimi dolgi.

Zedinjena Slovenija je prejela v teku leta 79 pisem in faksov. Odposlala pa je 34 pisem in faksov. Sem pa niso šteta pozdravna pisma z občnega zbora, ki smo jih poslali 54; božična voščila, ki smo jih poslali 72; niti vabila k udeležbi in pa zahvalna pisma ob priložnostih domobranske proslave, državnega praznika, ki jih je bilo skupaj okoli 100.

Kar se tiče elektronske pošte, smo prejeli v teku leta 904 e-mailov in odposlali 742. Tukaj niso všteta dnevna poročila Radija Ognjišče, ki jih redno prejemamo.

V sklopu Svobodne Slovenije pa smo v letu 2001 poslali pisma odpovedi 25 naročnikom, pisma opominov pa 148 naročnikom. Raznih drugih pisem v sklopu Svobodne Slovenije smo odposlali še 37 naročnikom.

Glede tednika Svobodne Slovenije: skupno se razpeča 704 izvodov. Podrobno stanje bo podano v poročilu tiskovnega referata. Brisati bomo morali še nekaj naročnikov, ki ne odgovorijo na naše opomine in imajo večletni dolg. Tudi v ZS je mnogo članov, ki so za več let dolžni naročnino. Te terjamo in v primeru neplačila jih bo treba po pravilniku izbrisati, kar je zelo občutljivo delo.

Redne stike smo imeli s Slovenskim planinskim društvom iz Bariloch in z Društvom Slovencev v Mendozii.

Vse delo v pisarni je med letom potekalo normalno. Delovne moči so bile zaposlene tako z delom uprave Društva in Svobodne Slovenije, kot knjižnice in tudi novoustanovljenega Arhiva slovenske skupnosti.

BLAGAJNIK

Matjaž Čeč

Moje poročilo bo obsegalo celotno lansko leto, čeprav sem prevzel vodstvo blagajništva našega društva šele meseca oktobra, ko je Andrej Kostelec zaradi delovne premostitve moral odstopiti.

Skozi leta in leta so prejšnji blagajniki imeli neko finančno „zaslombo“ v skladu zapuščine pokojnega dr. Ludvika Puša, na katero so se lahko naslonili. Imeli smo ves ta čas visoke izgube (nekatera leta so dosegle celo \$ 30.000 izgube), a to jih ni dosti zanimalo, ker so imeli tisto zaslombo. Namesto, da bi takrat vsaj delno uredili primanjkljaje, ko je bilo več možnosti za to, jih moramo sedaj, ko nimamo več nobene rezerve.

Upam, da nam bo letos uspelo uravnesiti dohodke z izdatki.

Sedaj vam predstavim operativni obračun za leto 2001:

DOHODKI:

Članarine	7.240,00
Naročnine	44.567,25
Darovi	20.988,56
Prireditve	2.109,00
Oglasi	14.999,00
Razno	1.340,00
Obresti	741,88
Skupaj	91.985,69

IZDATKI

Tiskarna	16.963,60
Plače	41.618,00
Pošta	9.435,43
Telefon	1.716,10
Najemnine	3.600,00
Davki	2.003,76
Potnine	518,40
Pisarniški stroški	4.451,53
Amortizacije	4.583,21
Tečaji	2.645,00
Prireditve	1.315,10
Oglasi	32,00
Posmrtnine	980,00
Skupaj	89.862,13

Končni dobiček 2.123,56

K tem pa moram dodati, da smo bili z dnem 31. decembra 2001 še dolžni tiskarni mesece oktober, november in december.

Ob pregledu računov in finančnega položaja ob nastopu blagajniške funkcije smo bili primorani uvesti nekatere spremembe. Zmanjšali smo plače vsem zapo-

slenim za 10%; pričeli smo ustavljanje pošiljanje časopisa tistim naročnikom, ki so bili več let v zaostanku ali pa se niso odzvali terjatvam; ustavili smo razne brezplačne pošiljke; izdali smo nalepke, da bi jih prodajali in s tem pridobili nekaj denarja.

Izvedli smo tudi podporno srečko, ki je bila kljub hudi ekonomski krizi zelo dobro sprejeta. Zahvaliti se moram vsem prodajalcem (večinoma so ti tudi naši raznašalci) in tudi kupcem, saj smo dobili zelo veliko podporo, ne samo finančno, ampak tudi moralno.

Ob koncu leta pa smo imeli še dodatne težave z našo finančno ustanovo, v katero smo zaupali in s tem prišli v zelo hudo krizo. Ostali smo brez sredstev za plače zaposlenim in druge stroške. A ob tem težkem trenutku so nam priskočili zopet na pomoč naši naročniki in člani.

Ukiniti smo morali plačevanje v Slogi, odprli smo nov plačilni sistem, sicer po internetu ali pa po bančni transferenci, in smo počasi začeli plačevati svoje stroške.

Letos bomo začeli z akcijo, da bomo dobili več naročnikov Svobodne Slovenije, zlasti pri mladih družinah.

Začeli smo tudi s terjatvami za članarino društva Zedinjene Slovenije in tudi z akcijo, da si pridobimo nove člane. Dolga leta se je to opustilo, a brez tega društvo ne bo moglo delovati.

Na tem mestu se hočem zahvaliti vsem, ki so mi pomagali pri tem delu: najprej predsedniku ZS Tonetu Mizeritu in ostalim odbornikom, ki so mi zaupali to blagajniško nalogo; Ceciliji Grbec, ki je navdušeno prispevala s svojim delom, tudi z več brezplačnimi nadurami; vsem zaposlenim, ki so z razumevanjem sprejeli znižanje plač, ter vsem, ki so vame zaupali, me podprli in pomagali z nasveti.

Ob koncu pa vas moram prositi za sodelovanje, da bi mi s svojimi nasveti pomagali, da bi to delo lahko opravljal vedno bolje.

KULTURNI REFERENT

inž. Bogdan Magister

V preteklem letu je kulturni referat pripravil tri prireditve, za katere je odgovorno društvo Zedinjena Slovenija. Te so Domobranska proslava, praznovanje slovenske državnosti ter Slovenski dan.

Spominsko domobransko proslavo 3. junija smo pričeli s sv. mašo, ki jo je daroval prelat dr. Jure Rode s somaševanjem dr. Alojzija Kukovice in prelata Jožeta Guština v cerkvi Marije Pomagaj. Med mašo je pel mešani pevki zbor iz San Justa pod vodstvom Andrejke Selan Vombergar. Po sv. maši so otroci pevskega zbora Zedinjene Slovenije v sprevodu ponesli svečke pred spomenik naših padlih. Predsednik Zedinjene Slovenije Tone Mizerit, podpolkovnik Slov. vojske Emil Cof in predstavnika domobrancev Slavko Urbančič in Ivan Korošec so položili pred spomenik padlim žrtvam šopek nageljev, nato pa je v tišini odmeval žalostni glas trobente, s katero se je prof. Franci Žnidar spominjal pomorjene domobranske vojske. Sledila je v dvorani akademija s pesmijo in diapozitivni. Slavnostni nagovor je podal Marjan Loboda. Geslo spominske domobranske proslave je bilo: Naj čuje nas presveti Bog! Kajti s to pesmijo so se naši borci zatekali k Bogu. Akademijo je povezoval lic. Martin Sušnik. Avdiovizual je pripravil dr. Štefan Godec. Scenarijo sta naredila Dani Čop in Aleksander Zarnik. Pevske zборе so vodili Marta Selan Brula, Lučka Marinček Kastelic, Anka Savelli Gaser, Andrej Selan in Jože Omahna. S tolkali je sodeloval Pavel Erjavec. Pela sta moški zbor iz vseh naših Domov in otroški zbor Zedinjene Slovenije.

Spremno besedilo je napisal Aleš Gošar. Šopek je pripravila Ani Klemen.

Oblikovanje programom Matjaž Čeč, tiskanje tiskarna Vilko. Lahko rečemo, da je bila prireditve zelo lepo obiskana in občinstvo izražalo svoje zadovoljstvo, starejši pa so podoživljali tiste čaše.

23. junija smo praznovali **deseto obletnico osamosvojitve Slovenije**. Pričeli smo s sv. mašo v cerkvi Marije Pomagaj. Mašo je daroval delegat prelat dr. Jure Rode. Med mašo je pel pevski zbor iz San Martina pod vodstvom Lučke Marinček Kastelic. Sledil je poklon pred spomenikom naših žrtev, kamor so predsednik ZS Tone Mizerit, tajnica prof. Neda Vesel Dolenc in odpravnik poslov veleposlanštva RS Tomaž Kunstelj položili šopek rdečih nageljev; ki ga je pripravila Ivanka Krušič. Sledila je v dvorani akademija pri pogrnjenih mizah in pred okrašenim odrom, na katerem je bila razobešana velika slika Bleda s Triglavom, delo Pavla Sušnika. Pri okrasitvi odra je sodelovala arh. Zorka Gris in Aleksander Zarnik. Slavnostni govornik je bil prof. Tine Vivod, predsednik društva ZS v času, ko se je Slovenija osamosvajala. Pozdravil nas je odpravnik poslov veleposlanštva RS Tomaž Kunstelj. Spored je povezovala Helena Žužek. Prebrala je pozdravne besede Lojzeta Peterleta, Janeza Janše in Franca Buta. Sledil je nato kulturni del programa. Folklorna skupina Maribor iz Carapachaya je zaplesala

Nad. na 6. str.

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

TONE MIZERIT

Zopet so nas v zadnji številki dogodki prehiteli. Rojaki so lahko brali o ministru, ki ga ni bilo, o smereh, ki so se zaprle, in o ukrepih, ki so jih uknili. In le malo je manjkalo, da bi znova imenovali predsednika, ki je že odšel. A tudi to pot se je Duhalde rešil.

Zapletena stvar. Da moremo vsaj delno doumeti razvoj argentinskega življenja, ni dovolj, da poznamo politično teorijo, temveč moramo upoštevati še sociologijo ter vsaj delno obvladati tudi psihologijo, s posebno orientacijo latinske duše s kreolskim primesom in srebrnoreško patino. Zaključek: argentinske politike skoraj ni mogoče razumeti.

Preveč vlad, premalo oblasti. To je danes eden ključnih podatkov. Kar pogledamo. V zadnjih štirih mesecih smo imeli pet predsednikov in šest gospodarskih ministrov. Seveda nobeden od teh ni imel toliko oblasti (moči), da bi izpeljal minimalen vladni načrt. Vsak korak je bil odvisen od tolikih različnih in številnih dejavnikov, da so bili doslej negibnost in pa nasprotujoči si ukrepi ena glavnih značilnosti sedanje argentinske politike.

Moč in sijaj (po Morisu Westu). Kdo pravzaprav danes odloča v Argentini? Smemo reči, da v glavni meri niti sučejo guvernerji. To je stara tragikomedija, ki bi se jo splačalo enkrat malo bolj podrobno ogledati. A omenimo le zadnje dogodke. De la Rúa je končno padel zaradi nepokorščine (ali sabotaže?) guvernerjev. Rodríguez Saá je moral odstopiti potem, ko so mu guvernerji v Chapadmalalu pokazali hrbet in Duhalde bi skoraj padel, ko mu guvernerji (oziroma njim pokorni poslanci v parlamentu) niso hoteli potrditi potrebnih zakonov. Guvernerji so končno izrekli veto na več Duhaldejevih kandidatov za ministrsko mesto in pomazilili Lavagno kot novega ministra. Se je Argentina vrnila v dobo vladanja Velike junte (Junta grande) iz leta 1810? Čemu torej služi ustava, ki je v veljavi skoraj že poldrugo stoletje?

Dnevi groze. V Sloveniji imajo zanimiv izraz za dogodke, ki nas presenečajo in nam zbujajo strah. To je "grozljivka". Zadnji dnevi pred Remesovim padcem so bili prava grozljivka. Denar iz bank je curkoma tekkel vsled sodnijskih razsodb, dolar je znova pritiskal kvišku, inflacija se je šopirila, produkcija padala, v notranjosti je prišlo do izgredov, pojavili so se ropi v supermarketih, opeharjen srednji sloj se je znova pogljal na ulice in obkolil kongresno palačo, parlament pa ni hotel ničesar slišati o zakonu "Bonex 2". Medtem je bil seveda tudi celoten bančni sistem po-

stavljen v "ograd": banke in menjalnice so bile zaprte, borza ni delovala. Duhalde pa je napovedal, da če parlament ne uzakoni njegovega plana, bodo vseno odprli banke in "naj bo, kar Bog hoče". Tako je končno gospod Bog kriv vseh naših polomij.

V koga so merili? Za popolnost informacije (in boljše pojmovanje) omenimo še, da je kar nekaj opazovalcev mnenja, da parlamentarni udar ni bil namenjen proti gospodarskemu ministru, temveč proti predsedniku Duhaldeju. Upoštevati moramo, da tudi med guvernerji, celo med peronističnimi, ni enotnega nastopa. Namen nekaterih (zlasti iz manjših provinc) je bil enostavno z napadom na ministra strmoglaviti Duhaldeja. Vodje velikank (Buenos Aires, Cordoba, Santa Fe) pa so se uprli. Potrdili so predsednika, podpisali pakt štirinajstih točk, ki v vsem ustreza zahtevam Mednarodnega denarnega sklada, izbrali ministra in zagotovili vsaj zaenkrat bolj mirno vladanje. Roberto Lavagna, sicer ortodoksen a kljub temu odprt ekonomist, je bil doslej zastopnik Argentine pred Evropsko unijo. V njegovih rokah je usoda Argentine, a še bolj usoda sedanje vlade.

Remes dol, Remes gor (po znanem reku "kufri dol, kufri gor"). Kako naj sicer drugače razumemo dejstvo, da je gospodarski minister Jorge Remes Lenicov padel (na sam dan svojega patrona svetega Jurija), ker mu parlament ni potrdil zakonov za potrebne ukrepe, potem pa "krogi oblasti" postavijo novega ministra, skoraj pod pogojem, da izvede načrt, ki so ga Remesu zavrnili. Če bi ostal isti minister, se skoraj ne bi nič poznalo v gospodarski smeri. Roberto Lavagna prisega na FML skoraj kot na sveto pismo. V takem stanju skuša država ponovno uvesti vsaj osnoven red, podvzeti minimalne normative korake in na podlagi reda začeti delo obnove gospodarstva in proizvodnje. Bo uspelo?

Upanje proti vsakemu upanju. Omenimo, da je Argentinec že po naravi optimist. Narod je prestal že toliko kriz in izlezel iz tolikih težav, da mu vedno v dnu duše gori lučka upanja. Tudi vsaka sprememba mu vzbudi optimizem, češ, "morda bo pa ta le tapravi", "morda bo našel pravo pot". Opazovalci pa menijo, da je to zadnji adut, ki ga je zaigral Duhalde. Če tudi Lavagna propade, ostane za njim le še povodenj. Volitve bi sredi takega položaja bile prava tragedija in priložnost za razne avanture, ne izvemški ponovnega pojava levičarske gverile. V Sloveniji pa bi za nas morali iznajti besedo, ki bi še ojačila pojem "grozljivke".

SLOVENC V ARGENTINI

MTO

V odločilni fazi

Mladinski medkrajevni turnir v odbojki vstopa v stanje definicij, vsaj v tem prvem klasifikacijskem delu. Preteklo nedeljo se je MTO nadaljeval s šestimi tekmami. Srečanje se je odvijalo v San Martinu, ki nas je gostil to pot. Odziv občinstva je bil zelo zadovoljiv. Bližnja odločitev tekmovalca je potrebna, da postopoma kvaliteta igranja raste. Treba se je pripraviti na prihajajoče odločilne tekme - ki jih vsi pričakujemo.

V prvem spopadu so igrala dekleta iz San Justa in Ramos Mejije. Pot Sanjuščank do številke 1 je odprta, kar jim bo dovolilo priti direktno v finale. Premagale so Ramos 2:0 (25:9 in 25:11). S trdnimi in zmagovitimi koraki niso v vsem turnirju izgubile niti enega seta in prednjačijo s štirimi točkami v svoji coni.

Fantje iz Ramosa pa so tudi odnesli zmago prav tako v spopadu s San Justom s 2:0 in sicer 25:14 in 25:19. Brez dvoma je Ramos ekipa, ki poživlja turnir v teh zadnjih etapah kvalifikacije, saj fantje izboljšujejo svojo igro tekmo za tekmo v najbolj zapleteni coni.

Dekleta iz Lanusa in Morona su nam postregle z posebno zanimivostjo. Bila je prva ženska igra tega drugega MTO, ki se je odločila v Tie Break. Zmaga se je nagnila v prid deklet z juga, z 2:1 (25:20, 23:25 in 15:7). Verjetno bo San Justo našel v Lanusu tistega tekmeča, ki ga bo moral premagati, če želi osvojiti dvojno prvenstvo. Z eno samo izgubljenom tekmo je Slovenska vas resen kandidat za finale.

Najbolj zanimiva tekma med fanti je bila gotovo Pristava proti Lanusu. Zmagali so Pristavčani 2:1 (25:15, 20-25 in 15:13). Za statistiko je vredno zapisati, da fantje s Pristave na tem turnirju še niso izgubili nobene tekme, a tri od petih zmag so se odločile s Tie Break (dvakrat z Ramosom in sedaj z Lanusom). Že v prejšnji rundi sta se spopadla in zmagala je Pristava 2:0. Lanus ima zelo dobro ekipo, vendar nekoliko nestalno: zmaguje in izgublja v najbolj zapleteni coni. S tem porazom je zadnji v svoji skupini, vendar z resnim upanjem, da se reši tega nevšečnega položaja.

Dan sta zaključila spopada med domačim San Martinom in Carapachajem. Sanmartinčankam ni šlo dobro: Carapachay jih je premagal 2:0 (25:16 in 25:10), kot že v drugi rundi z istim izidom. Carapachay zadobiva v teku iger postopoma stalen nivo, ki se izboljšuje in lahko dekleta pripelje v finale.

Fantje iz San Martina pa so s svoje strani, z delnim ojačenjem, premagali Carapachay 2:0 (25:16 in 25:22), in se s tem maščevali za poraz iz prve runde. Morda je bil to presenetljiv izid, ker je bil Carapachay, vodja v svoji coni, doslej samo enkrat poražen in je bil v lepem zagonu, obratno kot nestalni San Martin. A s to zmago in porazom San Justa se je povzpел na drugo mesto v svoji coni z možnostjo, da se kvalificira prvi.

Že malo manjka. Samo še dve igri bosta v kvalifikacijski fazi in mnogo je na kocki. Dospeti prvi je prednost, ker se ekipa na tem mestu izogne prečkanim spopadom in vstopi direktno v semifinale. Pri dekletih je San Justo že skoraj kvalificiran v coni A, medtem ko ima v coni B Slovenska vas lepe izgleda za prvo mesto. Med fanti pa je obzorje drugačno. Cona A se bo definirala prihodnjo rundo, ker jih loči le ena točka. Medtem ko v coni B Pristava skuša ponoviti lansko prvenstvo in je z eno nogó že v semifinalu. Ko je zatonilo sonce, je zatonila tudi peta runda MTO.

SFZ - SLOVENSKA VAS

Gabrijel Urbančič, Fernando Berčić, Pavel Gerkman, Valentin Grbec, Ale Berčić, Hernan Berčić, Damjan Rozina, Andrej Črnak.

Uspela uprizoritev Čehovega „Strička Vanja“

Pred dnevi je Slovensko gledališče Buenos Aires postavilo pred publiko delo ruskega klasika Antona Čehova in sicer Striček Vanja. Borštnik je predstavil rad njegova dela, ki smo jih že kar nekaj videli. To delo je pričel režirati pokojni Maks, a mu je izvedbo preprečila ženina bolezen in končno njegova smrt. Tako so igralci sami nadaljevali njegovo delo. Izvedbo in režijo je prevzel Blaž Miklič in jo pripeljal do predstavitve.

V soboto, 13. aprila je bila najprej maša v slovenski cerkvi Marije Pomagaj za pokojnega Maksa Borštnika, ki jo je daroval prelat dr. Jure Rode, nakar se je velika dvorana Slovenske hiša skoraj popolnoma napolnila z gledalci. Prišli so ljubitelji gledališča, posebej pa še igralci iz posameznih Domov in veliko Borštnikovih prijateljev in soigralcev, da se poklonijo njegovemu spominu. V imenu Slovenskega gledališča je namreč pred oder stopil Lojze Rezelj in navedel nekaj besed o Borštnikovem življenju in delu med nami. Te besede bomo objavili v prihodnji številki.

Sledila je igra, (Pred to večerno predstavo so odigrali še posebno za dijake Srednješolskega tečaja).

Najprej moramo poudariti, da je bila igra izvedena zelo resno in dovršeno, kar je gotovo zasluga mladega režiserja in resnosti igralcev. Sicer je večina igralcev zadnje čase nastopala in se vadila z Borštnikom, a so tudi brez njega odlično rešili sicer težko nalogo, ko se dejansko na odru ne zgodi skoraj nič, a je vse le odraz notranjosti.

Najprej režija: poznamo Blaža Mikliča kot dobrega igralca in kot režiserja bolj kmečkih, zabavnih del. A tu je prevzel klasično in težko delo in ga izvrstno obdelal.

Pozdrav nastopajočih ob koncu igre

San Martin je bil sedež, ki je sprejel lep obisk gledalcev, kot vedno v prijateljskem vzdušju. Prihodnjič bomo v San Justu, vendar se bomo kmalu vrnili v San Martin, da določimo finaliste. A to bo že druga etapa. Definicija in finali se z vsakim korakom bližajo. In ne čakamo konca, vsi čakamo le končne igre.

Luka Skale

MAJHEN SLOVAR ZA VEČJE RAZUMEVANJE

stanje = estado, situación; gostiti = hospedar, recibir; odziv = respuesta; prihajajoči = venidero; prednjačiti = aventajar; poživljati = animar; zapleten = complicado; tekmeč = contrincante; nevšečen = indeseado; maščevati = vengar; zagon = envió; obzorje = horizonte, panorama.

SDO - CARAPACHAY

Od leve: Ani Korošec, Lorena Kržišnik, Lučka Hrovat, Alenka Žnidar, Barbara García in Sonja Kolenc.

Vanja in Sofija
ob razpletu
drame

Celota je bila izdelana enotno, ni se bal ne tempa ne potrebne tišine, posamezne figure so se pravilno povezovali s soigralci, videla se je režiserjeva roka tudi v manjših podrobnostih in prijemih. Ni bilo sledu o kaki kmečki burki ali narodni igri. Potrebujemo režiserja, ki bi postavil na oder spet nekaj klasičkov, kot smo jih bili navajeni od Borštnika, Willenparta ali Jeločnika in Beznika. Upamo, da smo ga sedaj našli.

Osrednji lik strička Vanje je odigral sam Blaž Miklič; moramo potrditi, da resno, prepričljivo in občuteno, popolnoma skladno z njegovo zamisljivo odrskega dela kakor v režiji. Bil je vesel, žalosten, uporen in potrpežljiv, kakor je zahtevala vloga.

Med najboljšimi figurami je bila njegova nečakinja Sofija, ki jo je igrala Metka Kahne. Ona je že doma pri Čehovu, ima bogato mimiko in igro, odličen jezik in prepriča s svojo dobroto in brezupno ljubeznijo.

Njeno mačevo Jeleno Andrejevno, drugo profesorjevo ženo, je predstavila Elizabeta Rupnik. Tudi njena postava in igra je bila izdelana in perfektna, posebno njena obrazna mimika. Morebiti je bil tempo njenega govornega prepočen.

Upokojenega univerzitetnega profesorja Srebrjaka je podal Jože Rupnik, že dalj časa uspešen Borštnikov igralec. Domišljav, siten in vase zagledan profesor je bil predstavljen izvrstno in izdelano, kakor tudi resno in dovršeno.

Vlogo zdravnika je imel Tone Podržaj, ki sem ga prvič videl na odrskih deskah.

Na odru se je znašel, tekst mu je tekel in geste so bile primerne in izdelane, tako da bo lahko še sodeloval pri igrah.

Posebej moram pohvaliti stranske vloge, ki so običajno neizdelane in kot nepotrebni priveski.

Tu pa moram priznati, da sta bili predstavi pestunje (Marija Čeč) in matere (Vera Zorc) presenečenje. Vsaka zase je bila prava poslastica kot pojava na odru, ki je dajala potrebno okolje ali prikaz notranjega stanja ali duše. Drugo stransko vlogo delavca je dobro odigral Marko Pallota.

O sceneriji bi pripomnil, da je bila dobro zamišljena, vsa v duhu tedanjega časa, ne preveč načičkana ne preveč preprosta. Ravno pravšnja. Scenograf Tone Pavlič iz San Martina je nalogo dobro rešil, tudi s pomočjo pomočnika Tonija Kastelica.

Naj omenim še potrebne sodelavce, ki se ne vidijo, a so velikokrat nujno potrebni in koristni pri izdelavi igre. To so inspicient Martin Sušnik, osvetljevalec Damijan Ahlin, masker Lojze Rezelj; zvok je imel na skrbi Marko Štrubelj.

Po koncu igre so igralci še pozdravili Borštnikovo vdovo in se zahvalili raznim sodelavcem in režiserju.

Veseli smo, da so z velikim uspehom postavili na oder spet novo delo, v izvrstni režiji in igri. Obeta se nam novo obdobje, ko smo že mislili, da z izgubo naših velikih režiserjev odrsko delo zamira.

TD

Zdravnik in Jelena Andrejevna - Foto Marko Vombergar

MED KNJIGAMI IN REVIJAMI

Crónica de una familia eslovena en Entre Ríos

(157 años de historia,

122 años en la Argentina)

- Carlos César Bizai - Editorial Dunken

Pred kratkim sem dobil po prijaznosti slovenskega veleposlanika v roke to zanimivo knjigo. Izšla je leta 2001 v Buenos Airesu in opisuje dobo naselitve Slovencev v Argentino, članov prve slovenske emigracije še od konca 19. stoletja, o čemer smo dosedaj vedeli zelo malo.

Potomec te rodbine je pred nekaj leti začel raziskovati svoje korenine, skoraj pozabljene pod prahom časa. Odkril je, da njegova rodbina ni avstrijska, čeprav so njegovi predniki prišli semkaj z avstrijskim potnim listom, ampak slovenska. V Argentino je prišla leta 1789 in se naselila v provinci Entre Ríos. Tu se je pričela nova doba za vso družino, iz katere tudi izhaja pisec.

Pojdimo po vrsti. Najprej naniza kratko zgodovino Evrope in Avstrije, nato pa prikaže zgodovino slovenskega naroda, iz katerega izhaja. Najprej pod Avstrijo, nato Jugoslavijo in končno kot samostojno državo.

Po drugi strani pa nakaže položaj province Entre Ríos, ki so jo v tistih časih še kolonizirali. Bila je v nenehni rasti.

Da so provinco kolonizirali, opisuje pisec, kako so nabirali emigrante po Evropi, jih pošiljali v Buenos Aires in nato dalje v notranjost. Nekatera podjetja so dobila v last ali najem veliko zemlje, ki so jo potem dajala dalje imigrantom.

Seveda niso z njimi delali ravno v rokavicah, dostikrat ti sploh niso vedeli, kam gredo. Rodbina Bizaj na primer je bila namenjena še bolj na sever, a zanjo sploh niso vedeli, da pride, ker agenti v Evropi niso tega sporočili podjetju. Tako so jih kar porinili v Paraná, jim dali zemljo in: začnite!

V tak položaj so padli slovenski naseljenci, piščevci predniki.

Njegova prastari oče in mati sta bil doma iz vasi Cerovo v Goriških Brdih. Skupaj s pradedovim bratom so se preselili v Argentino, ki je tedaj na široko odpirala vrata naseljencem, pozneje so dobili sem še sorodnike, pa tudi tukaj so se jima rojevali otroci. Družina je rasla. Z njimi so prišle tudi druge slovenske družine. Dali so jim zemljo v bližini mesta Parana, kjer so pionirsko začeli ustanavljati naselje, ki se imenuje San Benito.

Pisec opisuje podrobno podatke o novih članih družine in o trudu in delu pri rasti novega naselja. Zrasla je šola, zrasla cerkev, prišel je zdravnik itd. Ta del knjige je najbolj zanimiv, saj nam odkriva popolnoma nove strani imigrantskega življenja, v katerem se je znašla slovenska družina. Opisano je domače življenje družine Bizaj, njih navade in ekonomija. Orisani so posamezni člani, razne anekdote in spomini iz piščevih mladih let, spomini na starega očeta in staro mater, na prvi avto, na smrti in boleznih v družini, itd. itd. Popisano je vsakodnevno življenje na vasi, sosedje, od katerih je bilo nekaj Slovencev in s katerimi so se vsaj v začetku deloma poročavali Bizajevi, in razmere z oblastmi.

Poleg tega pisatelj naredi skok v razlago njegovega priimka, danes Bizai, ki se v slovenščini glasi Bizaj, kakor tudi najdbe drugih naseljencev z istimi priimki prednikov, ki jih je našel pri raziskavi svojih korenin v Argentini.

Konča pa knjigo s z opisom sedanje usode vasi, ki jo je v teku časa absorbiralo bližnje mesto Parana, prvi pionirji so pomrli in se izselili, tako da je popolnoma spremenilo svojo podobo.

Knjigo krasi več fotografij še iz leta 1900 in pozneje, ki zvesto prikazujejo razvoj družine.

Knjiga je izredno zanimiva, ker nam kaže življenje slovenskih emigrantov izpred 120 let. O njih nismo vedeli skoraj nič. Ker so prihajali posamezno, se niso organizirali v društva ter so se tako razmeroma hitro vtopili v okolju, čeprav je nekaj posameznikov še dolga leta ohranjalo kulturno vez z domovino preko Mohorjeve. Ko jih je msgr. Hladnik iskal sredi 20. stoletja, jih skoraj ni več našel. Ta prvi val je raziskovala prof. Veronika Kremžar

Pisec je zelo ponosen na slovenski izvor svoje družine, ki ga je odkril ne dolgo tega. Žal pa ne navede veliko o slovenskih navadah svojih prednikov, kolikor jih je pač prešlo v njegovo mladost, le malo omenja, da so med seboj govorili svoj jezik ali molili po svoje, do njega ni prišla nobena slovenska beseda. To je pač usoda v „topilnem loncu“.

Dal bi le nekaj pripomb Pisec v svoji razlagi zgodovine slovenskega naroda zagreši nekaj napak, ne loči jasno med Kranjsko in Koroško in Karantanijo, tudi ne loči med

SKRIBIMO ZA ZDRAVJE

Domača lekarna

METKA MIZERIT

Kadar se pripeti kaka nezgoda v domači hiši, pa tudi če se samo pri kuhi urežemo, kar naenkrat začnemo iskati, kaj bi vzeli v roke. Potem pa ugotovimo, da ni obvez, da so bile številne gaze že zdavnaj odprte in podobno. Nato nekdo teče v lekarno, medtem pa, če ni drugega pri roki, poiščemo čist robec.

Da nas ne bo vsaka majhna nezgoda našla nepripravljene, je prav, da imamo doma na razpolago urejeno in čim bolj popolno domačo lekarno (botikin). Za to moramo najprej najti primeren prostor, da je vse hitro pri roki. Poiščemo dovolj veliko škatlo, da vanjo spravimo najnujnejše stvari. Vse naj bo zloženo v redu. Kjer so v družini mali otroci, mora biti botikin zaklenjen v omari ali postavljen dovolj visoko na polici, da ga malčki ne dosežejo. Nevarno bi bilo, da bi mali, ko niso pod budnim maminim očesom, kaj „poskusili“.

Zdravila, ki smo jih jemali ob zadnji boleznih, pa so nam ostala, ne spadajo v domačo lekarno. Spravimo jih na drugem prostoru. Ko poteče datum uporabe, jih moramo zavreči.

Tudi zdravila, ki jih redno jemlje kak družinski član, naj imajo drug prostor.

V domači lekarni naj bo malo zdravil, res samo taka, ki so potrebna, ker če se nam kopičijo v veliki količini in jih ne uporabljamo, zastarajo.

Kar naj bi imeli vedno na razpolago, je tole:

- številne gaze;
- obveze, povoji;
- steklenička alkohola;
- jodova raztopina (Periviox ali Academix);
- kisikova voda (agua oxigenada);
- preprosto sredstvo proti vročini in glavobolu, morda aspirini;
- osebam z želodčnimi težavami bi svetovala Dirox (paracetamol);
- odvajalno sredstvo (circularia);
- zdravilo proti driski (crema de bismuto).

V botikin spadajo še toplomer, škarje, obliž (curitas) in ena ali dve brizgalki (jeringa descartable).

V vseh primerih, ko težava traja dalj časa, je treba poiskati nasvet pri zdravniku.

Še nekaj nasvetov za mokre in mrzle jesenske dneve. Pazite, da je vaša obutev suha. Če ste se zmočili, ko ste šli v službo, bi svetovala, da se preobujete in ne sedite osem ur v mokrih čevljih, ker je nevarno za prehlad. Tudi glava naj bo suha. Mlada dekleta imajo navado, da si umijejo lase in odhajajo z mokro glavo v mrzlo jutro. To je zelo nezdravo tudi za lasišče.

V mrzlih dneh dihanje skozi nos, ne skozi usta. Uživatej vitamin C proti prehladu. Predvsem se nahaja v južnem sadju: limonah, pomarančah, grenivkah (pomelo), mandarinah.

In končno je predvsem za starejše ljudi pametno, da se na jesen cepijo proti gripi.

VESOLJE ZA BOGATAŠE

Južnoafriški računalniški bogataš, 28-letni Mark Shuttleworth, s kozmodroma Bajkonur v Kazahstanu kot drugi turist poletel v vesolje. Shuttleworth je za prostor v ruskem vesoljskem plovilu Sojuz odštél 20 milijonov dolarjev, na poti pa spremlja poveljnika misije, ruskega kozmonavta Jurija Gidzenka, in italijanskega letalskega inženirja Roberta Vittorija. Posadka se bo na Zemljo vrnila 5. maja.

SMRT V ŠOLI

V streljanju na gimnaziji v nemškem mestu Erfurt je umrlo 18 ljudi - devet učiteljev, tri učiteljice, namestnica ravnatelja, tajnica, dve dijakinji in policist, 19-letni storilec pa si je sodil sam. Storilčevo ime je Robert Steinhäuser, ki je bil član strelnega društva in je imel dovoljenje za posedovanje orožja. Oblečen v črno in z masko na obrazu je vdrl v šolsko poslopje in začel streljati s pištolo Napadalca je ustavil šele eden od učiteljev, ki ga je zaprl v eno od učilnic, kjer se je mladenič pozneje ustrelil.

slovenskim in slovanskimi jeziki, našteva nekaj pionirjev v Argentini, ko so bili v resnici Hrvati Dalmatinci (Vucetich, Mihanovich itd, med tem ko Sulčiča imenoma ne navede). in podobno. Pač krivda informatorjev. Vendar jasno pozna usodo slovenskega naroda in ga loči od avstrijske države. Za nekoga, ki odkriva nad sto let stare korenine, je delo prikaz velikega napora in velike ljubezni do narodnega izvora. Knjiga je napolnila veliko vrzel v poznavanju slovenske emigracije v Argentino.

Avtorju lahko čestitamo za ta prikaz, še bolj pa za njegovo ljubezen do svojih slovenskih korenin.

Tine Debeljak

Pisatelj Carlos César Bizai bo podpisoval svojo knjigo na 28. Knjižnem sejmu v La Rural (Santa Fé in Sarmiento, Buenos Aires) v nedeljo, 5. maja, od 16. do 17. na stojnici založbe Dunken, št. 1715.

NE OSKRUNJAJMO USTAVE

BOŽIDAR FINK (2)

S tem bi dali tudi neposredno priložnost, da se spet razkrije komunistična morala, ki ji je dobro vse, kar pelje k cilju, tudi prelamljanje besede in zvestobe. To pa je pravo izdajstvo. Pri komunistih je tega mogoče najti na vsakem koraku, zato njihovi nasledniki niso moralno upravičeni, da drugim očitajo izdajalsko kolaboracijo. Saj so najprej sami ali njihovi predniki izdajalsko sodelovali s stalinistično zaroto za svetovni nasilni imperij utopije, v katerem naj bi bil utopljen narod, čeprav so njegovo ime zlorabljali za zavajanje iskrenih rodoljubov. Pri njih je torej resnično leglo izdajalstva.

Primerov njihovega izneverjanja in izdajanja je na pretek. Partija je po razsulu Jugoslavije hkrati z okupatorji sprejela tezo, da je zasedena država prenehala obstajati. To je bilo med drugim izraženo v avnojskih sklepkih in z nepriznavanjem begunske vlade, potrjeno pa z odkritimi oboroženimi sovražnostmi z ostanki jugoslovanske vojske v domovini. S tem je partija prekršila okvire mednarodnega prava in z nasilnim nastopanjem proti ustavni ureditvi stopila na pot veleizdaje.

Komunistična perfidnost se je potem pokazala pri klicanju k uporabi proti okupatorjem. Mnogim je bilo jasno, da je njihov prvi namen prigrabiti partiji oblast. Ne glede na žrtve in celo zato, ker so jih potrebovali, so komunisti sprožili upor, ki okupatorjem še zdaleč ni bil toliko nevaren, kot je bil usoden za domače prebivalstvo. S trkanjem na domoljubna čustva so zavedli v upor mnogo rojakov, ki so popadali kot žrtve prevare, da je upor smiseln in uspeh verjeten.

Z dolomitsko izjavo je komunistično vodstvo izdalo nekomunistične zaveznike v OF. Začetno splepljenje z enakopravnim zavezništvom je bilo končano in fronta enostransko razdrta. Razjasnil se je začetni namen partijskega vodstva in pokazala se je načelna komunistična prevrtljivost.

Slovenski komunisti so sicer hlapčevali Stalinu in to izražali z razglasi, gesli in pesmimi. Njegov program jim je bil vodilo, pri izvedbi vmesnega načrta pa so presegali navodila. Niso upoštevali ukaza, naj začasno samo sodelujejo v odporniškem gibanju, ampak so začeli odkrito revolucijo. Niti svojemu gospodarju niso bili povsem zvesti, saj so se mu v resnici upirali, ko so se preveč zagnano lotili izvajanja njegovega programa.

Sramotno prevaro so komunisti zagrešili proti poštenim borcem za narodno svobodo v vrstah revolucije. Po vojni vsi niso mogli sprejemati, da so se bojevali za sistem, ki ga je uvedlo partizansko vodstvo. Nekateri so se odselili, drugi so morali prenašati režim in celo ponižujoče sprejemati priznanja za udeležbo v revoluciji. Prevara pa nekatere zaslepljuje še zdaj.

Neodpustljiva in za slovenske narodne interese usodno tragična je bila izdaja slovenske Koroške v Avstriji. Partizanske enote so jo že zasedle, a so jo prodale za kri slovenskih vojakov, ki so jim bili izročeni. Domneva o tej sramotni kupčiji je zelo verjetna in jo bo treba potrditi z zgodovinskimi dokazi.

Komunistična verolomnost je bila očitna v tem, kako so ravnali z nasprotniki, ki so se vdajali revolucionarjem. Obljube niso veljale nič, s prevaro dobljene ujetnike so pobijali s preziranjem moralnega čuta, vojaške časti in mednarodnih pravil.

Voditelji komunizma so izdali svoje privržence, ko so se izneverili imenu, simbolom in idealom, zaradi katerih je moralo pasti toliko žrtev na obeh straneh. Utopistični evangelij so zamenjali za program kapitalističnega liberalizma, proti kateremu so nekdanji klicali v boj do skrajnega žrtvovanja, zdaj pa so se ga oklenili, da po njem obranijo oblast, gospodarsko moč in čast. Prebeg je izdaja, iskren spreobrnjenec pa se mora popolnoma odreči preteklosti in popraviti škodo. Komunistični pragmatizem tega očitno ne dopušča.

Verolomnost je komunistično vodstvo dokazalo s tem, da je v sovražni okupaciji pograbilo za priložnost in začelo socialno revolucijo. Vojaški poraz, ki mu je sledilo ponižanje in trpljenje vsega ljudstva, je izrabilo za svoj boj za oblast. Komunisti so klicali v upor proti okupatorjem, njihov poglaviti sovražnik pa je bil domači nasprotnik, ki so ga uničevali neprimerljivo bolj kot tuje zavojevalce. Tako so se zarotili proti večinskemu delu lastnega ljudstva, ki so ga hoteli obvladati, in so pri njegovem uničevanju delali skupaj z okupatorjem. Tudi to je posredna kolaboracija v istem pomenu, kot ga ima v resnici sodelovanje nasprotne strani z okupatorji.

Komur gre res za spravljivo sožitje, naj ne spodbuja novih nasprotij. Komunistično obdobje se je za nas končalo pred desetletjem, z njo bi moralo oditi v muzej zgodovine vse, kar ga je vsebinsko in formalno označevalo. Pomensko vnašanje njenih simbolov v temeljni zakon bi ne bilo samo časovno neskladno, ampak tudi skrajno škodljivo, ker bi v zdajšnjih demokratičnih razmerah vračalo v spomin grozote preteklosti, katere posledice še zdaj vznemirjajo in razdvajajo slovensko družbo. Žalilo pa bi čast mrtvih in državljanski ponos tistih, ki so v duhu narodne samobitnosti in svobode stopili v obrambo pred komunističnim nasiljem in zasužnjenjem.

MAG, št. 9 I. 2002

NOVICE IZ SLOVENIJE

REZERVE IN ZUNANJI DOLG

Slovenske devizne rezerve so konec februarja znašale 5,68 milijarde dolarjev, kar je za 66,4 milijona dolarjev več kot konec januarja in 52,2 milijona dolarjev manj kot konec leta 2001. Konec februarja je skupni zunanji dolg države znašal 6,63 milijarde dolarjev, je razvidno iz najnovejše, marčne številke Biltena Banke Slovenije.

STRNIŠEVI LJUDOŽERC

Na velikem odru SNG Drame Ljubljana je bila premiera pesniške drame Ljudožerci avtorja Gregorja Strniše, ki so jo prvič uprizorili leta 1977 v Mestnem gledališču ljubljanskem, drugič v Primorskem dramskem gledališču v Novi Gorici, to pa je že tretja inscenacija - kot pri obeh prvih tudi tokrat v režijskih rokah Mileta Koruna. Zaradi neprikritega družbenokritičnega konteksta in aluzij na povojne poboje sta prvi dve vzbudili škandale, čeprav je druga slavila kot najboljša predstava festivala jugoslovskega gledališča Sterijino pozorje v Novem Sadu.

MOJA NAJLJUBŠA KNJIGA

Priznanje Moja najljubša knjiga 2002, ki ga slovenske splošne knjižnice skupaj s slovensko sekcijo Mednarodne zveze za mladinsko književnost (IBBY) podeljujejo od leta 1998 dalje, sta si letos prislužili knjigi Košarkar naj bo! avtorja Primoža Suhodolčana in Harry Potter avtorice Joanne K. Rowling. Tako so se odločili mladi bralci iz vse Slovenije, ki so glasovali za svoji najljubši knjigi tako domačega kot prevedenega avtorja. Akcija izbiranja in glasovanja poteka v splošnih in šolskih knjižnicah.

PO SVETU

DAN KNJIGE

23. april je mednarodni dan knjige, ki ga je UNESCO razglasil leta 1996. Osrednji temi letošnjega dneva knjige sta Dediščina in dialog ter Dediščina in razvoj, saj je letošnje leto tudi leto kulturne dediščine. Kot dan knjige so 23. aprila prvi začeli proslavljati Katalonci, ki si 23. aprila, na dan smrti Miguela de Cervantesa Saavedre, že od tridesetih let prejšnjega stoletja podarjajo knjige in cvetje.

BENEŠEVI DEKRETI

Češki parlament je soglasno sprejel resolucijo, v kateri je zapisano, da so Beneševi dekreti nedotakljivi oziroma nespremen-

ljivi ter da je povojna ureditelj „posledica druge svetovne vojne“. Resolucija tudi poudarja, da omenjeni dekreti, pa tudi drugi povojni zakoni danes nimajo več vpliva na pravna razmerja. Poslanci so v krajšem besedilu, ki ga je podprlo vseh 169 navzočih od skupno 200 članov parlamenta, med drugim poudarili, da pravna in lastninska razmerja, ki izhajajo iz češkoslovaške zakonodaje v obdobju 1940-1945, ne morejo biti postavljena pod vprašaj. Kot je znano, so bili Beneševi dekreti po drugi svetovni vojni pravna osnova za izgon in razlastitev približno 3,5 milijona sudetskih Nemcev iz tedanje Češkoslovaške.

SLOVENC

PING PONG V ZAGREBU

Slovenska ženska namiznoteniška reprezentanca je brez poraza končala ekipni del evropskega prvenstva v Zagrebu. V zadnji tekmi je s 3:2 premagala Rusijo in tako zasedla najvišje možno deveto mesto. - V zadnjem srečanju na evropskem prvenstvu pa moška reprezentanca s 3:0 premagala Italijo in s tem na koncu zasedla 21. mesto.

PRVI MESTI V PLAVANJU

Drugi dan mednarodnega plavalnega mitinga v danskem Greveju sta slovenska predstavnika zmagala. Matic Lipovž je na 200 metrov prsno dosegel nov državni rekord in izpolnil normo za nastop na evropskem prvenstvu v Berlinu. Nekoliko manj zadovoljen pa je bil navkljub prvemu mestu Emil Tahirovic: na 50 metrov prsno je sicer slavil z rezultatom 29,16, ki je le desetinko sekunde slabši od norme in še manj od njegovega državnega rekorda.

PRVI V POLMARATONU

Odprtega prvenstva Avstrije v polmaratonu se je udeležilo 1200 atletov, s progno v Welsu pa je najhitreje opravil Slovenec Roman Kejžar. S časom 1:05:02 je za dobro minuto premagal Avstrijca Romana Wegerja, še 36 sekund večji zaostanek pa je imel drugi domačin Bernhard Spiess.

DEBEVEC - DRUGI

Rajmond Debevec, najboljši slovenski strelec z zračnim in malokalibrskim orožjem, je na letošnji uvodni tekmi za svetovni pokal v avstralskem Sydneyju v kraljevski strelski disciplini (MK 3x40) osvojil drugo mesto, medtem ko je bil drugi slovenski predstavnik v tej disciplini Izidor Hreščak tekmovalje končal na 39. mestu (1142).

SLOVENIJA MOJA DEŽELA

Ilirizem

Že v začetku nacionalnega prebujenja pri avstrijskih slovanskih narodih je odigrala veliko vlogo zavest o številčni moči vseh Slovanov in o potrebi povezave njihovega boja. Vedeti moramo, da so v Avstriji živeli Čehi, Slovaki, Slovenci, Hrvati, manjše število Srbov, Ukrajinci in Poljaki. Mnogi so videli edino pot v vsaj začasni združitvi njih političnih prizadevanj. Nekateri pa so hoteli tudi kulturno združevanje. Tedaj je nastala na Češkem Kollarjeva teorija o štirih velikih slovanskih narodih: ruskem, poljskem, češkem in ilirskem. (V naših krajih so pred Rimljani živeli Iliri, odtod ime). Njim v korist naj bi se manjši slovanski narodi odpovedali svoji individualnosti in lastnemu knjižnemu jeziku in se oprijeli večjih in močnejših.

Po tej teoriji naj bi bili vsi Južni Slovani od Beljaka pa do albanske meje en sam narod z enim samim jezikom. Hrvati so res opustili kot književni jezik kajkavščino (zagrebški dialekt) in se oprijeli štokavščine, ki

je bliže srbščini.

Pri Slovencih je gibanje zajelo nekaj intelektualcev, predvsem na Štajerskem, ki je bliže Hrvaški. Glavni zagovornik ideje je bil slovenski pesnik Stanko Vraz, ki pa je prešel v hrvaški kulturni krog in postal hrvaški pesnik.

Zoper ilirizem pa se je z vso ostrino bojeval Prešeren in njegov krog, ki je bil prepričan, da bi bil ilirizem smrt za slovenski narod. Prešeren je bil sicer za sodelovanje slovanskih narodov („vsi naj si v roke sežejo“), a nikakor ne za ceno lastnega jezika individualnosti, da bi „lizali tace“ večjim slovanskim narodom. Prešeren in zdravo mišljenje preprostega naroda je doseglo zmago. Edino, kar je ilirizem dosegel, je bila uvedba črkopisa gajice.

Sicer se je še pozneje večkrat pojavila ta ideja o enotnem južnoslovanskem narodu, predvsem v prvi Jugoslaviji, a zaradi odločnega upora književnikov (npr. Cankarja) nikoli ni upela.

PISALI SMO PRED 50 LETI

LEPO PRIZNANJE SLOVENSKIM ANDINISTOM

Club Andino Bariloche izdaja vsako leto svoj planinski zbornik. Letošnji Anuario prinaša članek dr. Vojka Arka Slovenski andinisti v Parku Nahuel Huapi. Avtor v zgoščenem članku predstavi Slovence, njih gore in planinsko udejstvovanje doma. Nato navaja najpomembnejše vzpone, ki so jih opravili v njihovem območju. Ti so: Dinko Bertonec in Tonček Pangerc dosežeta v prvenstveni navezi glavni vrh Catedrala. Dinko Bertonec, Andrej Kukovica in Tonček Pangerc glavni vrh Tronadorja, pri spustu pa še Argentinski vrh. Dinko Bertonec in Tonček Pangerc vzpon po steni Punta Luhrs po prvenstveni smeri. Dinko Bertonec in Martin Jereb prvenstveni direktni vzpon po južno-vzhodnem stebru na López. Tonček Pangerc sam na stolp Catedrala (prvič en sam plezalec).

Pri pregledu se opazi, da so tudi v smučanju Slovenci dosegli dobre rezultate.

COMODORO RIVADAVIA

Sreča se je nasmehnila Milanu Lebničniku, ki je pred nedavnim zadel na državni loteriji glavni dobitnik, nad 70.000 pesov.

Srečni dobitnik je takoj nakazal za revne in bolne Slovence v Evropi 500 pesov. Spomnil se je našega lista Svobodne Slovenije in Slovenskega semenišča in obema nakazal po 100 pesov, 50 pesov pa je namenil za maše za vse padle Slovence v II. svet. vojni.

„CASA BOYU“ - URARNA IN ZLATARNA

Olazábal 2336 - pol kvadre od Cabilda
Nakup zlatnine in ur je stvar zaupanja
Zlato kupujte samo pri zanesljivi in slovenski tvrdki
Po izjemnih cenah vam nudimo
poročni prstan, 18 karatov, zlato, par, 180 pesov
itd

ESLOVENIA, MI TIERRA

Los condes de Celje hoy y nunca más

Una vez que los condes de Celje llegaron a ser condes de estado y estar a la par de los de Habsburgos, pusieron sus ojos en Hungría. En Austria los Habsburgos seguían siendo demasiado poderosos, a pesar de que los condes de Celje poseían más de la mitad del territorio de Kranjska. Es que sus dominios estaban dispersos. En Eslovenia, que pertenecía a Hungría, tenían alrededor de 30 feudos.

Hernán II casó a su hijo Federico con Elizabeth de Francopán. Pero Federico comenzó una relación peligrosa con Verónica de Desenice. Para poder conseguir a Verónica, mató a su esposa. El viejo conde Hernán II quiso lavar su culpa ante los Francopán y por eso condenó a Verónica a la muerte por hechicera, a pesar de que un jurado la había absuelto.

El último conde fue Ulrico II, casado con Catalina, la hija del déspota serbio Jurij Brankovič. Llegó a ser tutor del rey húngaro Ladislao Póstumo, cargo que también pretendían los Habsburgos. Los nobles húngaros, bajo la conducción de los poderosos Hunyadi, permanentemente reñían con los condes de Celje y al final mataron a Ulrico.

Al no dejar Ulrico descendencia alguna, comenzó la lucha por su herencia. Los Habsburgos la pretendían para sí por compromisos firmados, pero también la viuda Catalina, apoyada por Vitovec de Chequia. Luego de un año de constantes luchas Federico III de Habsburgo se quedó con todo.

Así desapareció sin dejar rastro alguno la última región del territorio esloveno con poder local. Debido a que los Habsburgos heredaron también los territorios de los condes de Gorizia, no tuvieron rivales en la región. Todos los señores feudales eran sus vasallos.

Pero no debemos pensar que los condes de Celje llevaron adelante alguna política de corte esloveno o eslavo, si bien buscaron relacionarse con los eslavos del sur, los croatas, los bosnios y los serbios. El centro de sus afanes políticos giraba alrededor de Hungría. Eran alemanes, si bien, quizás, su origen hubiera podido ser esloveno. Si el triunfo hubiera estado de su lado, nuestro destino seguramente hubiese sido otro. Estaríamos ligados a Hungría y no a Austria.

Los condes de Celje no fueron los precursores de ideas yugoslavas. Sin embargo las estrellas de su escudo encontraron su camino en el escudo nacional esloveno.

OSEBNE NOVICE

Krst. V soboto, 27. aprila, je bil krščen v slovenski cerkvi Marije Pomagaj **Maksimilijan Heller**, sin Arturja in Lučke roj. Podboj. Botra sta bila Carlos Kobal in Marcela Santiago de Torno. Krstil je dr. Jure Rode.

Srečni družini iskreno čestitamo!

Poroka. V slovenski cerkvi Marije Pomagaj sta se v soboto, 27. aprila poročila **Stanislav Marjan Hrovat** in **Damijana Cecilija Šparhaki**. Botrovali sto starši Janez Šparhaki in Jožefa Tereza Lavrič Šparhaki ter Stane Hrovat in Marija Rupnik Hrovat. Poročal je dr. Alojzij Kukovica DJ.

Novoporočencema iskreno čestitamo in želimo obilo sreče!

Smrti. Umrli so: v Moronu **Stanko Malalan** (86), v Ramos Mejía **Marta Jeločnik roj. Bedenčič** (72) in v San Justu **Marija Urbanija** (84).

Naj počivajo v miru!

MENDOZA

Dan slovenskega romanja k Mariji Pomagaj nas je združil 11. maja v Challao. Organizacijo je prevzel Janez Malenšek, ki je dopoldan imel mašo in pridigo, popoldan pa procesijo, v kateri so fantje nosili podobo Brezjanske Marije, nato pa so imeli na prostem pred lurško votlino pete litanije.

Svobodna Slovenija, št. 18; 22. maja 1952

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: **MILOŠ STARE** / Director: **Valentín B. Debeljak** / Proprietario: **Asociación Civil Eslovenia Unida** / Presidente: **Antonio Mizerit** / Redacción y Administración: **RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA** / Telefax: **(54-11) 4636-0841/2421 / 4674-5125** / e-mail: **esloveniau@sinectis.com.ar / debeljak@netizen.com.ar**

Glavni urednik: **Tine Debeljak ml.** / Za Društvo Zedinjena Slovenija: **Tone Mizerit** / V tej številki so sodelovali še: **Gregor Batagelj, Miriam Jereb Batagelj, Božidar Fink, Milena Ahčin, Luka Skale, Metka Mizerit, Marko Vombergar, Gregor Modic, Radio Ognjišče, STA.**

Naročnina Svobodne Slovenije: za Argentino \$ 65, pri pošiljanju po pošti pa \$ 80; obmejne države Argentine 110 USA dol. (za člano 25 poseben popust); ostale države Amerike 125 USA dol.; ostale države po svetu 135 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 85 USA dol. za vse države. **Čeke:** v Argentini na ime „Eslovenia Libre“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebne) na ime „Antonio Mizerit“.

Oblikovanje in tisk: **TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.** / Estados Unidos 425 - C1101AAI Buenos Aires Argentina - Tel.: 4362-7215 - Fax: 4307-1953 - E-mail: **vilko@ciudad.com.ar**

Correo Argentino
FRANQUEO PAGADO
Cuenta Nº 7211
R. Nac. de la Propiedad Intelectual Nº 881153

MALI OGLASI

RAČUNOVODJE

Tomaž Magister. Contador Público UBA. Davki, računovodstvo. Overovitev bilanc in dohodkov. Tel.: 4654-2125.

PSIHOLOGI

Veronika Fajfar, psihološka svetovalka (counselor). Svetovanje in pomoč v trenutkih odločitev, tesnobi, krizah, zmedih, nevolji in konfliktih. Ordinacija v španščini in slovenščini. - Tel. 4865-9342; 15-4493-0369. E-mail: veronikaf@elsitio.net

TURIZEM

Bungali v Bariločah. - Bungali ILIRSKA nudijo 3-sobna stanovanja z vso opremo, vse leto po odlični ceni. Tel. 02944-441814. E-mail: ilirska@bariloche.com.ar

Letalske karte, rezerva hotelov, najem avtomobilov in izleti po svetu

H. Yrigoyen 2742 - San Justo
Tel. 4441-1264 / 1265

ADVOKATI

DOBOVŠEK & asociados - odvjetniki. Zapuščinske zadeve. Somellera 5507, (1439) Buenos Aires. Tel/Fax: 4602-7386. E-mail: jdbovsek@perseus.com.ar

dr. Marjana Poznič - Odvjetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik Lavallo 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 - 15-4088-5844-mpoznic@sfnat.com.ar

dr. Franc Knavs, dr. Bernard Knavs, dr. Veronika Knavs - odvjetniki - ponedeljek, torek, petek od 16. do 20. - Tucumán 1455 - 9. nadst. "E" - Capital - Tel. in faks: 4374-7991 in 4476-0320.

dr. Lilijana Kožar, odvjetnica; Av. Corrientes 1250, 5º F, Capital. Torek in četrtek od 16. do 19. Tel.: 4382-9216

FOTOGRAF

Marko Vombergar - FOTO PREMIUM - Arieta 490 B1753AOJ Villa Luzuriaga - Tel.: 4650-9040 - Dom: 4659-2060 - http://www.foto.com.ar

GOSPODARSTVO

Zavarovanja M. in H. Loboda - Azcuénaga 77 - B1704FOA Ramos Mejía - Bs. As. - Tel./Fax: 4656-3653

Kreditna Zadruga SLOGA - Bmė. Mitre 97 - B1704EUA Ramos Mejía - Tel.: 4658-6574/4654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19.

Mutual SLOGA - Bmė. Mitre 97 - B1704EUA Ramos Mejía - Tel.: 4658-6574/4654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19.

SLOGA - PODRUŽNICA CASTELAR Slovenska Pristava - República de Eslovenia 1851 - Uradije ob sredah od 18. do 20. in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (g. Miha Gaser).

SLOGA - PODRUŽNICA SLOVENSKA VAS - Hladnikov dom - Msgr. J. Hladnik in Hernandarias - Uradije ob sredah od 19. do 21. in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (ga. Marija Gorše).

SLOGA - PODRUŽNICA SAN JUSTO Naš dom (pisarna) - H. Yrigoyen 2756 - Tel.: 4651-1760. Uradije ob torkih od 18. do 20. in ob nedeljah od 9.30 do 11.30 (gdč. Julka Moder).

SLOGA - PODRUŽNICA SAN MARTIN Slovenski dom - Córdoba 129 - Tel.: 4755-1266 - Uradije ob četrkih od 18. do 20. in ob nedeljah od 10. do 11. (ga. Milena Skale).

SLOGA - PODRUŽNICA CARAPACHAY Slovenski dom - Dra. Grierson 3837 - Uradije vsako sredo od 17. do 19. in ob nedeljah od 11. do 13. (ga. Andrejka Papež Cordova).

Cena največ šestih vrstic \$ 4.- za enkratno objavo, za vsak mesec -4 števil- \$ 12.-

VALUTNI TEČAJ V SLOVENIJI
30. aprila 2002
1 EURO 224,8451T
1 U\$S dolar 250,6951T

Obvestilo o konzularnem dnevu v Miramaru

Veleposlaništvo Republike Slovenije v Buenos Airesu obvešča, da bo veleposlanik mag. Bojan Grobovšek v petek, 10. maja 2002 obiskal slovenske rojake v Miramaru. Srečanje bo potekalo ob 19. uri v prostorih Slo-venškega doma, na naslovu Calle 28, Nro. 2468. Isti dan od 17. ure dalje bo možno urejati tudi konzularne zadeve. Strankam svetujemo, da se pred tem datumom obrnejo na veleposlaništvo v Buenos Airesu, kjer bodo dobile natančna navodila o doku-mentih, ki so potrebni za ureditev zelenih postopkov. Informacije se lahko dobijo tudi po telefonu (011) 4393 2039.

REŠITEV KRIŽANKE

VODORAVNO: 1. gobec; 5. velik; 9 oči; 10. Ema; 13. la; 14. hvala; 16. en; 17 okel; 19. mora; 21. kažipot; 24. bode; 25. Enej; 27. ton; 28. pot; 30. čer; 32. Eros; 34. seme; 35. moderen.

NAVPIČNO: 1. golob; 2. očak; 3. bi; 4. cev; 5. val; 6. le; 7. iver; 8. kanal; 11. mati; 14. hlad; 15. Amon; 18. ekonom; 20. otečen; 22. žep; 23. pet; 24. bor; 26. jem; 27. ter; 29. oče; 31. res; 33. so; 34. se.

POLEG DUHOVNIKOV TUDI DUHOVNICA

V Slovenski vojski je začela opravljati duhovno religiozno oskrbo predstavnica evangeličanske vere; tako se zdaj s tem področjem skrbi za človeka v SV ukvarjajo že trije predstavniki dveh različnih verskih skupnosti. Dosele sta predstavnika Katoliške cerkve že vodila verske obrede in bogoslužje za vojake na služanju vojaškega roka, pripadnike stalne sestave in njihove družine. Duhovnica Evangeličanske cerkve, sicer namestnica vojaškega vikarja, bo najpogostejše skrbela za duhovno oskrbo pripadnikov SV in njihovih družin na območju 3. operativnega poveljstva.

OBVESTILA

SOBOTA, 4. maja:
Redni pouk Srednješolskega tečaja ob 15. v Slovenski hiši. Ob 19.15 istotam sestanek staršev.

Ob 20. v mali dvorani predstavitev knjige V kraljestvu kondorjev in neviht pri SKA.

NEDELJA, 5. maja:
42. obletnica v Slovenskem domu v Carapachayu

SREDA, 8. maja:
Redni sestanek Zveze slovenskih mater in žena v Slovenski hiši ob 14.30. Razgovor z dr. Juretom Rodetom o krizi vrednot ob 16.00 uri.

&ETRTEK, 9. maja:
Redni sestanek upravnega odbora Zedinjene Slovenije, ob 20. uri v Slovenski hiši.

PETEK, 10. maja:
Seja Medorganizacijskega sveta, ob 20. uri v Slomškovem domu.

SOBOTA, 11. maja:
Dan duhovnosti na Srednješolskem tečaju ob 15. v Slovenski hiši.

NEDELJA, 12. maja:
Vseslovensko romanje v Lujan.

SOBOTA, 18. maja:
Redni pouk Srednješolskega tečaja ob 15. v Slov. hiši.

NEDELJA, 19. maja:
V Slovenskem domu v San Martinu 42. obletnica z dopoldanskim programom.

SOBOTA, 25. maja:
Mladinski športni turnir na Pristavi

NEDELJA, 26. maja:
Žegnanje v cerkvi Marije Pomagaj, v Slovenski hiši

NEDELJA, 2. junija:
Spominska proslava žrtev vojne in revolucije.

ZA SMEH

- Gospod kandidat. Zakaj ste v prošnji navedli moralno politične kvalitete svojega očeta?

- Zato, ker jabolko ne pade daleč od drevesa.

...
- Gospodična, zakaj ste prišli v treh minutah že po tretjo vstopnico?

- Gospod blagajnik, veste, tisti cepec pri vhodu mi vsako strga.

...
- Franci, pogledj, kako je tisti gospod lastnoročno odprl svoji ženi vrata avtomobila.

- Gotovo ima nekaj novega, avtomobil ali pa ženo.

PODRAŽITEV NAROČNINE

Pred dvema tednoma smo napovedali, da bomo primorani zaradi groznega povišanja stroškov tiskanja, predvsem uvoženega papirja, s 1. majem povišati naročnino. Vestno smo pregledali račune, preučili vse možnosti in pri tem tudi upoštevali stanje naših ljudi, od katerih so mnogi v težkem položaju.

Sklenili smo, da bo povišica res minimalna, toliko da zagotovimo obstoj tednika in Društva, ki je lastnik lista. K temu nam pripomorejo tudi številni darovi, ki jih nenehno prejemo s strani naročnikov in Argentine in inozemstva. Podražitev smo sklenili v višini **5 pesov letno** (komaj 10 centavov na številko). Zato bo **od 1. maja** bazična naročnina tednika petinšestdeset pesov (\$ 65.-), za pošiljanje po pošti pa osemdeset pesov (\$ 80.-). Prav ista bo cena tudi za naročnino preteklih let za tiste, ki so jih še dolžni.

Za naročnike iz inozemstva, ki plačujejo v tuji valuti, naročnina ostane nespremenjena, ker čeprav se je poštnina trikrat povišala, razliko krije enaka povišica dolarja.

Za člane društva Zedinjena Slovenija, ki pa so s članarino na tekočem, pa po posebnem popustu naročnina ostane nespremenjena. S tem se jim želimo oddolžiti za vso podporo in pomoč, ki nam jo nudijo.

Prosimo vse naše naročnike za razumevanje in se jim zahvaljujemo za zvestobo. Obenem pa se obvežemo, da jim bomo nudili vedno bolj pestro in zanimivo gradivo.

Uredništvo in uprava Svobodne Slovenije

Kulturni referent

Nad. z 2. str.

belokranjski in gorenjski ples, sledila je recitacija pod naslovom Pesmi Mati Slovenija iz knjige Toneta Kuntnerja. Recitala sta Nežka Štefe in Marjan Jože Loboda. Režiral je dr. Štefan Godec. Oblikovalec programov je bil Ivan Hrovat. Tiskala je tiskarna Vilko.

Na stenah dvorane je 17 naših likovnih umetnikov razstavljalo svoje umetnine pod vodstvom Andrejke Dolinar Hrovat. Slavnostno večerjo so pripravili člani Slovenskega doma iz Carapachaya.

Društvo ZS je podelilo letošnja priznanja Francetu Vitrihu, Marjanu Lobodi in Andreju Selanu.

V torek 3. julija 2001 sem se kot zastopnik društva ZS udeležil v Ljubljani srečanja Slovencev iz vsega sveta, tako slovenskih narodnih manjšin v sosednjih državah Slovenije kot tudi tistih Slovencev, ki živijo v evropskih in izvenevropskih državah.

Vršilo se je to srečanje v prostorih Državnega zbora Republike Slovenije in ga je pripravila Komisija Državnega zbora RS. Program je bil sledeč: Vsak zastopnik je imel 10 minut časa, da se je predstavil in nagovoril udeležence. To je trajalo od 10. ure do 18. ure popoldan. Na žalost nismo prišli do nobenih določenih zaključkov. Vse je bilo posneto na trak in naj bi potem vse to Komisija preštudirala. Mislim, da bi to bilo pristojno mesto, kjer bi se lahko srečevale vse skupnosti iz sveta in izmenjale izkušnje svojega delovanja. Čeprav menim, da ima vsaka svoje probleme in da

je vsako okolje drugačno, je izmenjava mnenj koristna, če hočemo delati vsi za iste cilje slovenstva.

46. Slovenski dan se je vršil 16. decembra 2001 v Slovenski vasi. Slavje se je pričelo ob 11:30 z dviganjem zastav in petjem argentinske in slovenske himne. Goste je nato pozdravil predsednik Hladnikovega doma Stane Jemec. Sledilo je bogoslužje v cerkvi Marije Kraljice. Sv mašo je daroval poddelegat dr. Alojzij Kukovica ob somaševanju Francija Cukjati-ja in župnika slovenske cerkve Marije Kraljice v Slovenski vasi Jožeta Bokaliča. Ob 18:30 se je pričel kulturni program. Pozdravila sta navzoče predsednik Hladnikovega doma Stane Jemec in v imenu veleposlaništva RS prva sekretarka veleposlaništva RS v Argentini Anita Pipan. Slavnostni govornik je bil naš društveni predsednik Tone Mizerit. Scenerija odra je bila tradicionalna slovenska kmečka hiša v izvedbi Andreja Goloba in sodelavcev. Napovedoval je arh. Jure Vombergar, besedilo povezave pa je pripravila Veronika Godec. Zvok sta imela na skrbi Marko Zorc in Ignacij Glinšek. Geslo Slovenskega dne je bil: Slovenski dan - naš dobri dan! Sledila je predstava Slovenija v glasbi in plesu. Nastopali so rojaki vseh Domov. Vsak Dom je pripravil eno plesno točko od naših najmlajših, mladih in starejših. Kljub izrednim gospodarskim razmeram se je udeležilo tega dne veliko rojakov. V popoldanskih urah so se mladci in mladenke pomerili v športu.

Vsem rojakom, ki so na kateri koli način pripomogli, da smo mogli vse to v letu 2001 izpeljati, se v osebnem in skupnem imenu prav iz srca zahvaljujem.

Slovenski dom San Martin

vabi na

42. OBLETNICO DOMA

v nedeljo 19. maja 2002

- 8.30 Poklon pred spomenikom Boulevarda Republike Slovenija (Av. Pte. Peron entre Riobamba y Congreso - San Martín)
- 9.00 Sveta maša za žive in rajne rojake našega doma.
- 10.30 Akademija v dvorani
- Slavnosti govornik arh. Jure Vombergar.
- 12.30 Skupno kosilo v našem domu.

Prijave za kosilo na tel.: 4753-0997

KREDITNA ZADRUGA SLOGA in MUTUAL SLOGA

Glavna pisarna: uradne ure od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

Bmė. Mitre 97 - Ramos Mejía - Tel.: 4656-6565